

POSUDEK

vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Nikola Černíková

Název práce: **Právo lékaře neposkytnout zdravotní péči**

Jméno a příjmení vedoucího: JUDr. Petr Šustek, Ph.D.

1. Cíle, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Diplomantka si zvolila nesporně zajímavé téma, které je v kontextu praxe poskytování zdravotních služeb významné a přeci mu není v mnoha ohledech věnována dostatečná doktrinální pozornost. Zaměřuje se přitom primárně (ač nikoli výlučně) na právní institut výhrady svědomí a náboženského vyznání. Ačkoli tento institut není v českém prostředí často využíván, je nepochybně relevantní, přičemž je studován a analyzován jen velmi sporadicky a to spíše z veřejnoprávního hlediska. Zpracování předmětného tématu ze soukromoprávní perspektivy tak lze přivítat. Cenné je rovněž provedení originálního dotazníkového šetření mezi zdravotníky. Diplomantka prokázala znalost zákonné úpravy i aktuální judikatury, jako i schopnost orientace v odborných textech, a to včetně pramenů anglickojazyčných.

2. Struktura a členění práce:

Text (102 stran včetně úvodu a závěru, na počet znaků cca 143 stran) je přehledně a jasně členěn, jeho struktura je velmi logická, jednotlivé pasáže na sebe systematicky navazují. Vnitřní členění je v souladu s klasickými doktrinálními přístupy. Práce je složena ze sedmi kapitol, které se (s výjimkou kapitoly poslední) rozpadají na jednu až tři úrovně podkapitol. V první kapitole diplomantka diskutuje pojmy svědomí a náboženského vyznání a jejich význam v současné lékařské etice včetně argumentů ve prospěch a neprospěch výhrady svědomí. Druhá kapitola analyzuje vztah lékař-pacient z perspektivy jeho historického vývoje a současné soukromoprávní úpravy. Třetí kapitola představuje právní úpravu výhrady svědomí v České republice, a to na úrovni ústavněprávní a zákonné i v rovině stavovských předpisů. Čtvrtá kapitola pak nahlíží na institut výhrady svědomí z hlediska práva mezinárodního a evropského, kdy jsou představeny také relevantní dokumenty Světové lékařské asociace. V páté kapitole je zařazena analýza občanskoprávních aspektů neposkytnutí zdravotní péče, kdy je diskutován význam smluvní povahy péče o zdraví, smluvní přímus poskytovatele zdravotních služeb a jednotlivé zákonné důvody pro odmítnutí přijetí pacienta do péče, ukončení péče nebo neposkytnutí péče ze strany zdravotnického pracovníka. Šestá kapitola obsahuje analýzu výsledků dotazníkového výzkumu obeznámenosti českých zdravotníků s relevantní právní úpravou institutu výhrady svědomí a možnosti neposkytnutí péče obecně a názorů zdravotníků na tuto úpravu. Závěrečná komparativní sedmá kapitola přibližuje právní úpravu výhrady svědomí (respektive stav, kdy tato právní úprava absentuje) ve Švédsku. Vhodně zvolenou přílohou práce je dotazník, který byl použit při dotazníkovém šetření.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi:

Diplomantka při zpracování diplomové práce využila solidního množství pramenů zahrnujících právní předpisy (včetně předpisů evropských a dokumentů mezinárodního práva), odbornou literaturu (včetně anglickojazyčné) a judikaturu (včetně řady rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva a ESLP). Ocenit je třeba vysoké množství poznámek pod čarou, kterých je v práci vhodně zařazeno 293. Citace jsou v práci uváděny na správných místech a to v souladu s normou pro zpracování těchto písemností.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce:

Jazyková i stylistická úroveň práce je dobrá, práce je čtivá a srozumitelná. Práci nezatěžují žádné zásadní gramatické chyby, byť drobné chyby se v ní občas objevují. S právní terminologií diplomantka pracuje správně.

5. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce:

Práce je po odborné stránce s ohledem na požadavky kladené na práci tohoto stupně standardní až nadstandardní. Rozsahem se jedná o práci dlouhou. Diplomantka vypracovala kvalitní analytické pojednání o zvoleném tématu, přičemž oceňuji také zařazení komparativního prvku a zejména autorčiných vlastních kritických hodnocení a úvah *de lege ferenda*. Zcela neobvyklé a přínosné je pak zpracování vlastního dotazníkového šetření, které na dané téma v českém prostředí dosud chybělo a které přináší zajímavé výstupy. Je třeba podotknout, že dotazník byl vyplněn celkem 317 respondenty z řad zdravotníků a studentů lékařských fakult, což na úrovni právnické diplomové práce představuje statisticky solidně relevantní výsledek.

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě práce:

Jaký je Váš názor na tzv. Arrowsmith test, který ve věcech rozlišování pojmu přesvědčení chráněného Evropskou úmluvou o lidských právech používá Evropský soud pro lidská práva? Měl by tento test být podle Vašeho názoru změněn či modifikován, nebo byste naopak českým soudům v případě relevantního sporu doporučila jeho převzetí?

7. Závěr:

Předložená práce prokázala diplomantčinu samostatnost při zpracovávání aktuálního tématu, jako i její schopnost orientovat se v zákonné úpravě, odborné literatuře i judikatuře včetně cizojazyčných zdrojů. Autorka předložila kvalitní kriticky zaměřenou analýzu zvolené problematiky s originálním dotazníkovým výzkumem. Z toho důvodu doporučuji práci k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **výborně**.

Datum: 26. 8. 2019

JUDr. Petr Šustek Ph.D.